

Handläggare
Jeanette Nyström
Telefon: 08-50833489

Till
Utbildningsnämnden
2026-05-20

Insatser kring tonårs- och kompetensutvisningar

Svar på skrivelse från Claes Nyberg (C)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Claes Nyberg (C). Skrivelsen tar upp att antalet så kallade tonårs-och kompetensutvisningar verkar öka i snabb takt. Skrivelsen belyser att inom skolans verksamhet skulle personalgrupper som riskerar att drabbas vara bland annat elevassistenter samt elevstödjare.

Förvaltningen för ingen statistik över utvisningsbeslut vilket gör att det inte går att uppskatta hur många av stadens elever som utvisats eller förväntas utvisas under sin skolgång. Rektor hanterar varje kris utifrån situationen och skolans förutsättningar. Gymnasieskolornas elevhälsa möter elever som väntar på beslut om utvisning genom ordinarie elevhälsoarbete. Förvaltningen har inte heller statistik eller uppgifter i centrala register för att uppskatta hur många medarbetare som har påverkats eller skulle kunna påverkas av förändrade asylregler. Förvaltningen bedömer att rekryteringsläget är förhållandevis gott och ser inte att utvisningar på ett avgörande sätt idag påverkar förutsättningarna för att rekrytera rätt kompetens till förvaltningens grund- och gymnasieskolor.

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Claes Nyberg (C).

I skrivelsen beskrivs att antalet så kallade tonårs-och kompetensutvisningar verkar öka i snabb takt och att berörda myndigheter, kommuner, regioner eller staten inte kan ge en

uppskattning av hur många fall vi kan förvänta oss, när utvisningar förväntas genomföras eller när effekten av detta blir synlig.

Kommunerna förväntas påverkas starkast eftersom de har ansvar för avgörande delar av stöd och samhällsservice till de individer och familjer som blir berörda..

Inom skolans verksamhet skulle personalgrupper som riskerar att drabbas vara bland annat elevassistenter vid skolor eller fritidshem, elevstödjare för elever med NPF-diagnoser. Även andra resurser som rastvakter eller anställda vid fritidsklubbar och ungdomsgårdar som samverkar om läxläsning och andra personalgrupper som på olika sätt bidrar inom skolans verksamhet som lokalvårdare, vaktmästare.

Skribenten menar att effekterna varit kända sedan 2023 men inte för allmänheten i den omfattning som nu visar sig och att det därför är viktigt att även utbildningsnämnden skapar sig en bild av både kortvariga och långvariga effekter och hur verksamheten har förberett sig på att möta dessa.

I skrivelsen ställs följande frågor:

- Finns det idag en uppskattning av hur många elever bosatta i Stockholms stad främst i gymnasieskolan som sedan 2023 redan berörts och förväntas beröras de närmaste åren av att utvisas under tiden de genomför skolgång?
- Har stadens elevhälsor implementerade rutiner och beredskap att möta de elever som under tiden de väntar på ett avgörande och utvisning behöver stöd under sin fortsatta rätt till undervisning? Vad har där uppmärksammats som särskilt viktigt?
- Hur stort antal anställda inom stadens skolor, andra av kommunens verksamheter som stödjer skolornas arbete eller hos viktiga upphandlade tjänsteleverantörer förväntas bli berörda av effekterna av lagstiftningen både retroaktivt och framöver som kan skapa brister av vissa kompetenser eller personalkategorier?
- Vilka är i sådana fall de delar inom skolans verksamhet som väntas påverkas mest och vilka effekter bedöms det få?
- Hur har förvaltningen förberett sig för att minska effekterna av detta?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa och i samverkan med gymnasieavdelningen samt avdelningen för personal och kompetensförsörjning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 11 maj 2026. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 13 maj 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen för ingen statistik över utvisningsbeslut vilket gör att det inte går att uppskatta hur många av stadens elever som utvisats eller förväntas utvisas under sin skolgång.

Rektor hanterar varje kris utifrån situationen och elevens behov av stöd. Gymnasieskolornas elevhälsa möter elever som väntar på beslut om utvisning genom ordinarie elevhälsoarbete. När skolan uppmärksammar att en elev av olika anledningar behöver stöd samverkar berörda lärare och elevhälsans personal för att hitta rätt stödinsatser utifrån framtagna rutiner. Stödet utformas utifrån individuella behov och består främst av emotionellt och psykosocialt stöd samt samverkan mellan mentor, kurator och undervisande lärare.

Förvaltningen har ett centralt krisstöd som aktiveras av rektor vid behov. Skolans struktur och möjligheten att fortsätta skolgången så länge rätten till undervisning finns beskrivs som en central skyddsfaktor. För stöd i asylfrågor hänvisar förvaltningen till Stadsmissionen. De erbjuder kostnadsfri rådgivning för ungdomar i asylfrågor, stödsamtal vid utvisningsbesked och kunskapshöjande insatser till berörd personal.

Frågeställaren undrar också över antalet medarbetare som har berörts och skulle kunna beröras, nu och i framtiden. Förvaltningen har inte statistik eller uppgifter i centrala register som kan användas för att uppskatta hur många medarbetare som har påverkats eller skulle kunna påverkas av förändrade asylregler.

Om medarbetare utvisas får det i första hand konsekvenser för den enskilde och den verksamhet som berörs. Förvaltningen bedömer samtidigt att rekryteringsläget är gott och ser inte att utvisningar på ett avgörande sätt idag påverkar förutsättningarna för verksamheten eller för att kompetensförsörja förvaltningens grund- och gymnasieskolor med rätt kompetens.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en skrivelse gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Anette Burman
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse från Centerpartiet om tonårs-och kompetensutvisningar